

Vintilă ANASTASESCU

Recenzia volumului de versuri "**Taxa lui Caron**", autor Nicolae VASILE, Editura **Editgraph**, Buzău, 2014

Un titlu incitant, stilizat și spiritualizat, Taxa lui Caron, personajul mitologic Caron, luntrașul care conducea sufletele în Infern, trecându-le cu luntrea peste râul Stix, este o temă care a preocupat marile spirite ale lumii precum Lucian Blaga, Goethe, Tudor Vianu, Constantin Noica, și până la Nietzsche și-i dă și poetului Nicolae Vasile posibilitatea să rezoneze liric prin exaltare și vitalitate apolonică în fața condiției umane. Autorul este preocupat până la "marea trecere" de "măsura vieții - timpul" și cere insistent: "Lăsați timpul în voia lui/ poate s-ajute traiul,/ n-aveți ce vreți, să vreți ce-aveți,/ faceți din viață Raiul... (Timpul, pag. 6), simțind , în același timp, și presiunea irefutabilă a timpului, în final concluzionând: "O singură soluție de fugă, libertatea timpului,/ să îl lăsăm să curgă!... (Presiunea timpului, pag. 8).

Taxa lui Caron simbolizează nu numai că "omul este condamnat să câștige viitorul", pe acest Pământ- ce mai bună dintre lumi (Liebnitz), ci și faptul că el este lumina veșnică, ecou reverberat al dorului de Unicul Creator a tot ce există și poate este "memorie bionică" în nesfârșit zbor?!...

"Un singur univers avem/ și-i luminat de stele/ umbrit doar de găurile negre!.../Acest hățiș de pete și de stele,/ un infinit de umbre și lumini,/ pe care timpul pare să îl schimbe,/ e totuși fix în ciclicitatea lui;/ Dar ce lasă-n urmă, Doamne, apără-ne dacă poți/ să mai trăim și dup-aceea,.../ s-avem copii și nepoți!...".(Cometa, pag. 13) Această meditație metafizică, îl situează pe autor pe linia universalismului goethean , căci este convins că "Binele de mâine" se găsește în aripa de gând, în plasma solară și-n magma de neuroni, fără nesaț, căci omul zboară dincolo de timp și spațiu prin iubire și înțelepciune, s-ajute Pământul cu iubire către mântuire, cu arta și știința lor, spre viitor. (Omul și Pământul, pag. 18).

Faptul că gândesc, exist! O spune Descartes și e o preocupare filozofică a poetului. Având alături lumina, munca fără preget, adevărul ca stil de viață, autorul, în cuvinte simple, îndeamnă: "Pentru că ești/ nu uita să mănânci,/ să respiri,/ să iubești,/ nu uita să trăiești! (Pentru că ești, pag. 23)", și, zicem noi: "Pâinea adevărului exponențial crește prin ere/ și devine așezământ cât o carte de lumină" (La porțile paradisului)...

Iar poetul continuă: "Spune-mi Doamne,/ cum e bine, pentru noi/ și pentru tine?/ Să așteptăm o nouă viață/ sau ne mai dai/ în asta o speranță? (Aproape departe, pag. 26)

Omul privind în oglindă, ale sale gânduri bune, rele/ cu complexul vinovăției, își urmează liniștit îndelunga-i cale...

În același dialog metafizic , cu el însuși, cu Dumnezeu, poetul tranșează, în poezia "Eu, Tu și Noi", pag.28, dilema existențială "Avem nevoie de trei vieți/ să

putem să ne ajutăm,/ ca să fim în "Noi" perfecți/ hai să ne adunăm!... / Avem însă doar o viață,/ numai o șansă să fim "Noi",/ să trăim clipa de față,/ să nu dăm timpul înapoi!... / Să nu luăm relele cu noi/ și-n viața d-apoi!... Și eu aș continua dialogul spunând:

"Omul, lumina cuvântului nesfârșit din zări,/ e perfect de acord cu justiția cosmică,/ și dezleagă noduri gordiene pe spinoasele-i cărări... // Până când? Până când "un mort frumos",/ la o adică, transformă bunul Pământ în baie de sânge/ și-o neagră năframă pe fruntea-i prea mică...".

Poetul, și de data aceasta, în "Dilemă" (pag. 36), găsește o rezolvare simplă: "Este tare greu pe lume,/ să ai viața din bucăți,/ cu trupul să fii într-o parte/ și cu gându-n alte părți!... și continuă în "Neîmplinire", (pag. 38), "Simt că nu este bine,/ nu vom forma un tot,/ dar eu te vrea într-una,/ o să fac tot ce pot/ să îmi luminezi viața,/ să fii a mea de tot!/ Dacă viața nu m-ajută,/ mai mult eu nu mai pot,/ nu voi mai fi același,.../ voi fi bolnav,/ voi fi nebun,/ sau voi fi mort!...".

Și de aceea noi zicem: "Din sfera mea, Pământule nu mă împinge/ în abis sufletesc, cu sălbatică chemare,/ căci cerul, în zbaterea minții, poeme mai ninge.../ și tainica izbândă e pe aproape cât tu mă porți "trestie gânditoare" în spinare."

"Doamne, de mă rog la tine,/ o s-ajung în Rai poimăine,/ ce fac azi și ce fac mâine?// Gândește mereu spre bine,/ dar bazează-te pe tine,/ nu pe speranțe deșarte/ sau ajutoare divine!// Niciodată nu ceda/ orice ți se va întâmpla./ Dacă cedezi când e bine/ nu-ți va fi bine poimăine,/ dacă cedezi când e rău,/ va fi vai de capul tău!"(Omul ciclic, pag. 41). Am adăuga noi: "Și gându'-ncepe a se roti pe soclul mișcător iară,/ cântând euforice libertăți majestuoase/ și-n terapia iubirii, demiurgic, mă cară!/ Corole de orgolii țesând, îndelung, prin oase!".

"Acum duminicile curg lin,/ dar ele aduc a chin,/ un dor continuu trecător,/ mai speră la un posibil viitor." (Cât îmi lipsești!, pag. 44), " Viitorul va veni peste noi,/ transformând a noastră viață/ într-o nouă dimineață." (Dimineața speranței, pag. 51), "Timpul însă zboară,/ aparent fără să-l doară,/ copacii au început să moară,/ lăsând să ne unească/ o rază de lumină/ de esență divină." (Pădurea vieții, pag. 52)

Dar, vai, filozoful a murit!... Ultima scrisoare, scrisă de mână, s-a returnat,/ cu mențiunea, "Destinatarul decedat"!... și continuăm noi: "Viața ca pradă are moartea cinică stăpână,/ musafir nedorit la zilnicul pic-nic!/ Un adevăr care te face mereu liber!/ Prezentul te eliberează, cu azi, de trecut,/ te-mpinge, cu mâine, în viitor, bestseller de noi în mit prefăcut!".

Și totuși speranța moare ultima, căci poetul, un pesimist-optimist, se întreabă: "Spune-mi, Doamne, ce urmează,/ o mai fi bine cu mine?/ Spune-mi, Doamne, ce mă ține?/ Dragostea și datoria/ celor care țin la tine!".

Poetul, parcă parafrazându-l pe Brâncuși: "Totul este măsura tuturor lucrurilor", în poezia "Imposibila măsură", pag. 67, își dă răspunsuri pe "măsură": "Cine n-a iubit vreodată/ nu va înțelege infinitul/ ,ce înseamnă, niciodată,/ și-și va

petrece toată viața sa/ doar ce ce și pentru ce/ se poate măsura!.../// Măsura în toate/ este foarte bună, când se poate./ Sunt în viață însă trăiri importante/ care vor rămâne pe veci nemăsurate!”

Și de această dată poetul îl păcălește pe Caron: “Depinde numai de noi/ să nu mergem înapoi,/ putem merge înainte,/ cu iubire și cu minte!... /// Viața a tăiat a noastră rază/ lăsând de afară să se vadă,/ nu doar un dor ce nu se stinge,/ ci și-o noapte care învinge!...” (Noaptea, pag. 40).

Preocupările sale lirice sunt legate de tot ce-l înconjoară: de casa părintească, de suferințele de câine, de câinii triști, de tristețea căderii, căci în cădere e-nălțare, și de marea enigmă a omenirii, a fi sau a nu fi, și în toate găsește un sens suprem:

“Când privești în urmă,/ gândești că a fost frumos,/ ce-ar fi s-o iei de la început!/ Compune o melodie,/ scrie o poezie!”(Scrie poezie!, pag. 89)

Este adeptul faptului că omul se poate însănătoși prin terapia poeziei, prin cultivarea frumosului, să trăiești viața prin fapte generoase, demne, prin educație solidă și cultul muncii, prin modelarea sufletelor să construiască credințe. Iată ce idealuri frumoase animă acest suflet de român, care are un cusur: “... din țară, afară, nu-mi place,/ nici să merg,/ nici să rămân,/ căci sunt român!”.(Cusur, pag. 77)

Din vârtejul vieții, poetul își înzidește, în el însuși, un vis: “Să gândim numai la bine,/ să privim tăcuți spre cer,/ să păstrăm pe veșnicie/ al visului profund mister.”(Femeia din vis, pag. 100) și un dor de femeia iubită, de la care vrea să primească “... măcar un rând,/... un mic semnal, cât de plăpând, măcar în gând,/ măcar în gând/.../ măcar în vis,/ măcar în vis,/ cum ai promis. ...”(Dor. pag. 102) Dar, atenție, infernul e-n noi! “Cineva ne-a pedepsit/ să trăim mai intens,/ să ne naștem,/ și să murim mai des!/ Nu trebuie să ne mai temem/ de viața d-apoi,/ să avem grijă de îngerii și demonii,/ care se află în noi!”(Infernul din noi, pag. 115)

Iată câte teme existențiale , câte întrebări fără răspunsuri îl frământă pe omul, pe profesorul cizelator de caractere și pe care le tratează cu prestanța și abilitatea omului de știință, dar și cu inefabilul lirism al cuvântului.

Închei acest expozeu trecând și prin gândirea autorului despre cel mai frumos sentiment al omenirii - iubirea. În poezia “Flacăra vie”, pag. 140,: “Din prea adâncă trăire,/ Elb a ajuns la pieire,/ iar Ela la nemurire!// Au avut flacăra vie,/ dar n-au putut la infinit s-o ție./ Ela cu Eab au încercat/ doar pentru ei s-o reînvie,/ credeau că pentru totdeauna o să fie!...” Și astfel tot la “Taxa lui Caron” ajungem. Poezia pe care o redau în întregime, pentru frumusețea ei intrinsecă și umanismul de o noblețe sufletească aleasă: “Dradostea/ e o călătorie-n altă lume,/ nu știi,/ nici când, nici unde anume!/ Turme de umbre, cu mult nesomn,/ fac coadă/ la luntrea lui Caron!/ Taxa de dus/ este iubirea,/ iar cea de întors, nefericirea,/ depresia e prețul,/ pentru dus și întors.../ mai bine,... nu.../ prefer să merg pe jos!...”

Oare vom învăța ceva din aceste mesaje, aforisme, se întreabă îndurerat poetul, omul Nicolae VASILE?!...

Volumul de poezii "Taxa lui Caron" nu impresionează prin dimensiune, ci prin complexitatea, uneori hermeneutică, fiindcă poetul și profesorul universitar de științe tehnice, par două personalități cu totul diferite. Și totuși cheia transdisciplinară care îi unește este ermetismul canonic, prezent atât în poezie cât și în știință.

Domnul Nicolae VASILE s-a născut, în materie de spiritualitate, cerebral de la început. Și apoi, prin muncă asiduă, complexă, s-a perfecționat, reușind ca, în poezie, să redea probleme dificile cu atâta simplitate, că mi se par lucruri firești.